

คับข้องใจจากผู้บังคับบัญชา ... มาฟ้องศาลได้เมื่อใด ? ครับ !!

ข้าราชการผู้ใดถูกสั่งลงโทษหรือสั่งให้ออกจากราชการหรือมีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชา หรือเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่โดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

ระบบราชการไทยได้เปิดโอกาสให้ข้าราชการผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ขอความเป็นธรรมต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไป หรือต่อผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ตามที่กฎหมายกำหนดและหากไม่พอใจผลการพิจารณาอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ ก็สามารถยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ภายในระยะเวลา 90 วัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ตามมาตรา 49 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

หากยื่นฟ้องคดีเมื่อล่วงพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว ศาลปกครองมีอำนาจสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

ในช่วงเวลาที่ผ่านมา มีหลายคดีที่ศาลปกครองไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาเพราะเหตุดังกล่าว ซึ่งอาจเนื่องมาจากความไม่รู้ว่ วันใดถือเป็นวันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามที่กฎหมายกำหนด

คดีปกครองที่จะนำมาสู่ก้นพังกในฉบับนี้ เป็นเรื่องของผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ได้รับความเดือดร้อนจากกรณีที่ถูกฟ้องคดี (ปลัดกรุงเทพมหานคร) มีคำสั่งแต่งตั้งและเลื่อนข้าราชการกรุงเทพมหานครให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น แต่ไม่ได้แต่งตั้งและเลื่อนตำแหน่งผู้ฟ้องคดี ทั้งที่มีคุณสมบัติที่จะได้รับการแต่งตั้ง ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการออกคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย จึงได้ยื่นหนังสือลงวันที่ 10 พฤษภาคม 2553 ร้องทุกข์ต่อประธานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร (ก.ก.) แต่ก็ไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา ผู้ฟ้องคดีจึงมาฟ้องคดีต่อศาลเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2553 ขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีดังกล่าว

ในการวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 (ซึ่งบังคับใช้อยู่ในขณะนั้น) ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับ โดยอนุโลม ซึ่งตามมาตรา 130 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 ประกอบกับข้อ 13 ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ 17 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 ว่าด้วยกรรการร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ฯ กำหนดให้ผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องทุกข์และเอกสารหลักฐาน และขยายระยะเวลาพิจารณาได้อีกไม่เกินสามสิบวันในกรณีจำเป็น และขยายเวลาได้อีกไม่เกินสามสิบวันในกรณีที่ยังไม่แล้วเสร็จ

คดีนี้ จึงมีประเด็นที่น่าสนใจเป็นเบื้องต้นคือ อ.ก.ก. วิสามัญเกี่ยวกับกฎหมายและพิทักษ์ระบบคุณธรรมซึ่งทำการแทนคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร จะต้องพิจารณาคำร้องทุกข์ให้เสร็จสิ้นภายในกี่วัน นับแต่เมื่อใด โดยปรากฏข้อเท็จจริงว่า คณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร ได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดี ในฐานะผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์และเป็นผู้ออกคำสั่งที่พิพาทสั่งการให้กองการเจ้าหน้าที่จัดส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องและคำชี้แจงเพื่อประกอบการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์โดยกองการเจ้าหน้าที่ได้มีหนังสือลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2553 จัดส่งเอกสารหลักฐานและคำชี้แจงแล้ว

ในประเด็นนี้ ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า อ.ก.ก. วิสามัญเกี่ยวกับกฎหมายและพิทักษ์ระบบคุณธรรมซึ่งทำการแทนคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร (ปัจจุบันตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครฯ พ.ศ. 2554 หมายถึง ก.พ.ค. กรุงเทพมหานคร) มีหน้าที่ต้องพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่กองการเจ้าหน้าที่จัดส่งเอกสารหลักฐานและคำชี้แจงแล้ว แต่เมื่อไม่สามารถพิจารณาให้แล้วเสร็จ จึงได้ขยายระยะเวลาการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ออกไปอีกสองครั้ง ครั้งละสามสิบวัน ซึ่งครบกำหนดเวลาพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 27 ตุลาคม 2553

กรณีจึงถือว่าวันที่ 28 ตุลาคม 2553 เป็นวันพ้นกำหนดการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

สำหรับวันที่ผู้ฟ้องคดีรัฐหรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีคือวันใดนั้น ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2553 เป็นวันพ้นกำหนดการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์จึงถือว่าวันดังกล่าวเป็นวันที่ผู้ฟ้องคดีรัฐหรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองในวันที่ 11 พฤศจิกายน 2553 จึงเป็นการฟ้องคดีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รัฐหรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา 49 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 654/2554)

คดีนี้เป็นอุทธรณ์ที่ดีสำหรับผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการกระทำของฝ่ายปกครอง ซึ่งนอกจากจะต้องรู้ว่าวันใดเป็นวันที่รัฐหรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีเพื่อใช้สิทธิยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในกำหนดระยะเวลาแล้ว ก่อนที่จะนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อให้เพิกถอนคำสั่งทางปกครองก็จะต้องดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดอย่างครบถ้วน เช่น การอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ต่อผู้มีอำนาจภายในฝ่ายปกครอง สำหรับในส่วนของข้าราชการกรุงเทพมหานคร ปัจจุบันมี ก.พ.ค. กรุงเทพมหานครซึ่งทำหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์โดยมีกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ และกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ทำหน้าที่ช่วยงาน ซึ่งขณะนี้ อยู่ระหว่างการรับสมัครคณะกรรมการทั้งสองชุดดังกล่าว หากผู้ใดสนใจที่จะทำหน้าที่ปกป้องพิทักษ์ระบบคุณธรรมให้กับข้าราชการกรุงเทพมหานครก็สามารถดาวน์โหลดใบสมัครจากเว็บไซต์ของสำนักงาน ก.ค. ที่ <http://www.bangkok.go.th/csc> และยื่นใบสมัครได้ภายในวันที่ 11 มกราคม 2556 ครับ !!

นายปกครอง